

บทความวิจัย

ผลการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ที่มีผลต่อความสามารถในการท่องจำอัลกุรอาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ยุสรอน เจะนี*, มุหำมัดลุหมี เฮงยามา**, अबดุลรอแม สุหลง***

*บัณฑิตศึกษา, บัณฑิตศึกษาศาखाวิชาการสอนอิสลามศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย(1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน(blended learning) ที่มีต่อความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน(blended learning)ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน (3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน(blended learning)ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน (4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน(blended learning)กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านปาแดปาลัส จำนวน 18 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน ๆ ละ 1-2 ชั่วโมง (2) แบบทดสอบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบอัตนัย (3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) เท่ากับ $E1/E2 = 80.76/82.96$ (2) ความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) หลังเรียน ($\bar{X} = 87.22$, S.D = 18.85) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 31.61$, S.D = 23.30) โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย ($D = 55.61$)(3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) หลังเรียนมีคะแนน ($\bar{X} = 24.89$, S.D =

2.93) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 11.44$, S.D = 5.71) โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย ($D = 13.44$) (4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D = 0.12)

คำสำคัญ : แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน, ความสามารถในการท่องจำอัลกุรอาน

RESEARCH

The Effect of Blended Learning Management toward The Ability of Quranic Memorization for Primary School Students, Year 5

YusronChenu*, *MuhammadsuhaimiHaengyama***, *AbdulramaeSulong****

*Graduate studies of Teaching Islamic Education. Faculty of Education, Yala Rajabhat University

** Asst. Prof., Lecturer of Teaching Islamic Education. Faculty of Education, Yala Rajabhat University

***Asst. Prof., Lecturer of Teaching Islamic Education. Faculty of Education, Yala Rajabhat University

Abstract

The objectives of this research were (1) to establish and determine the effectiveness of blended learning plans toward the Quranic memorization ability for primary school students, year 5 according to the 80/80 standard. (2) to compare the Quranic memorization ability of primary school students, year 5 before and after using blended learning management. (3) to compare learning achievement of primary school students, year 5, before and after using blended learning management. (4) to study students' satisfaction towards blended learning management. Target group, These included 18 elementary school students at Chumchon Ban Pa Dae Pa Lat School for the second semester of the academic year 2020. The research instruments consisted of (1) 9 learning management plans, 1-2 hours of each. (2) The Quranic memorization ability test before and after class of each learning management plans. It is a subjective test. (3) 30 pre-test and post-study achievement tests, 4-choice multiple-choice test. (4) questionnaire on student satisfaction with blended learning management. The statistics used were percentage, mean, standard deviation. The results showed that (1) the effectiveness of blended learning plan was $E1 / E2 = 80.76 / 82.96$ (2) The Quran memorization ability of students who were blended learning management. after learning ($\bar{X} = 87.22$, S.D = 18.85) higher than before ($\bar{X} = 31.61$, S.D = 23.30) with average progress ($D = 55.61$). (3) The academic achievement of students who was experimented with blended learning management after learning ($\bar{X} = 24.89$, S.D = 2.93) was

higher than before ($\bar{X} = 11.44$, S.D = 5.71) with average progress ($D = 13.44$). (4) The students were satisfied with the overall blended learning was at a high level ($\bar{X} = 4.04$, S.D = 0.12).

Keywords: Blended learning management plan, Quranic memorization ability

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์(vision)ให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 1) ซึ่งในยุคศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนการสอนมีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการจัดการศึกษามากขึ้น ในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่สนับสนุนให้ผู้เรียนในการค้นคว้าหาข้อมูลตามสิ่งที่สนใจโดยแหล่งข้อมูลที่คั่นหน้านั้นต้องมีความน่าเชื่อถือเพื่อที่ผู้เรียนจะได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และแปลงออกมาเป็นความรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ โดยเกิดจากการสืบค้น นำไปสู่การศึกษาตลอดชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ (2554 : 1-2) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาโดยมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการค้นคว้าของผู้เรียน รวมถึงเป็นตัวช่วยในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน และได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ศาสนาที่ตนนับถือการเรียนรู้ศาสตร์ต่าง ๆ ที่อัลลอฮ์^ﷻกำหนดไว้จึงถือเป็นภารกิจของปัจเจกบุคคลและองค์กรบุคคลที่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านกาย วาจาและใจของผู้ศรัทธาให้ดำรงอยู่ในฐานะบ่าวที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์^ﷻอย่างมั่นคง ปฏิบัติและมีคุณธรรมจริยธรรมที่ก่อให้เกิดความสุขแก่ตนเองและส่วนรวมตามที่ศาสนากำหนดและพัฒนาการที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้นี้จะสร้างความเป็นภราดรภาพ ความสันติสุขในหมู่ประชาชาติของนบีมุฮัมมัด^ﷺ ทุกชาติภาษา และเผ่าพันธุ์ ในโลกปัจจุบันและอาคิเราะฮ์อย่างแน่นอนโดยกำหนดในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรมจริยธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้อิสลามศึกษาให้กับผู้เรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค มีความรู้ ความเข้าใจ ยึดมั่น ศรัทธา และปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือซึ่งเป็นรายวิชาพื้นฐานกำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางอิสลามศึกษาตลอดจนจัดทำคำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด

นอกจากนี้สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในรายวิชาเพิ่มเติม คือรายวิชาอัลกุรอานในทุกระดับชั้นซึ่งเป็นรายวิชาที่นักเรียนมุสลิมทุกคนต้องเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติศาสนกิจในชีวิตประจำวันและปฏิบัติตนเป็นมุสลิมที่ดีทั้งในโลกนี้และโลกหน้า(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1-2) ดังนั้นอัลกุรอานจึงมีความสำคัญสำหรับผู้ที่ยึดถือศาสนาอิสลามซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักคำสอนของอัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์อย่างเคร่งครัด อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ คือแนวทาง วิธีทาง และแบบอย่างของการ

ปฏิบัติศาสนกิจ และกิจวัตรประจำวันในทุก ๆ ด้านและการท่องจำอัลกุรอานเป็นวิถีชีวิตประจำวันของมุสลิมทุกคน เพราะมันคือรัฐธรรมนูญแบบแผนในการดำเนินชีวิต ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السَّبِيلَ فَتَقَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ. (الأنعام : 153)

"และแท้จริงแล้วนี่คือแนวทางของข้าอันเที่ยงตรง พวกเจ้าจงปฏิบัติตามมันเถิด และอย่าปฏิบัติหลาย ๆ ทางเพราะว่ามันจะทำให้เจ้าหันเหออกจากแนวทางนั้น นั่นแหละที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้สั่งเสียมันเอาไว้แก่เจ้า เพื่อว่าเจ้าจะได้ยำเกรง"

(อัลอันอาม : 153)

ปัจจุบันการให้ความสำคัญกับอัลกุรอานยังน้อยเกินไปควรมีการส่งเสริมเด็กให้รักการอ่านและท่องจำอัลกุรอาน ซึ่งถือเป็นอีกภารกิจของผู้ที่เป็นพ่อแม่ เมื่อเข้าสู่วัยเรียนผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องจากครูผู้สอน ถึงแม้ว่าสถานศึกษาจะนำรายวิชาอัลกุรอานมาจัดการเรียนการสอนในทุกระดับชั้น แต่ผู้เรียนไม่ให้ความสำคัญกับการอ่านอัลกุรอานและขาดความสนใจในการท่องจำอัลกุรอาน ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนควรนำเทคนิคการสอนหรือรูปแบบการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการท่องจำอัลกุรอาน ซึ่งการบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะทำให้เกิดการพัฒนาในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และจะเกิดคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับวิธีการสอนและการใช้สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ของผู้สอนเพราะสื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการที่จะเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่กว้างไกลมากขึ้นช่วยแก้ปัญหาในการเรียนการสอนช่วยให้เข้าใจความหมายในสิ่งที่ต้องการจะสื่อได้ตรงกัน(เดชพงษ์ อุณาตตี, 2556 : 87)และรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) เป็นการเรียนการสอนที่หลากหลายวิธีการหนึ่งที่น่าสนใจกันแพร่หลายในปัจจุบันโดยมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เป็นสำคัญและสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์พานิช,2555 : 22)มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการค้นคว้าของผู้เรียน รวมถึงเป็นตัวช่วยในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน

จากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านป่าแดดปาลัส ได้รายงานสภาพการจัดการเรียนการสอนและการประเมินความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5 โรงเรียนชุมชนบ้านป่าแดดปาลัส ประจำปีการศึกษา 2562 พบว่าผู้เรียนขาดความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด(โรงเรียนชุมชนบ้านป่าแดดปาลัส, 2562 : 10) เนื่องจากมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเดิม ๆ ผู้เรียนจึงขาดความสนใจในการท่องจำอัลกุรอาน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการนำรูปแบบการสอนแบบผสมผสาน(blended learning)เป็นแบบเผชิญหน้าระหว่างผู้เรียนกับ

ผู้สอน และการเรียนนอกห้องเรียนโดยผ่านกิจกรรมและเว็บไซต์ต่างๆเป็นการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านรูปแบบการเรียน รูปแบบการคิดความสนใจความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน และด้วยจัดการเรียนรู้แบบการหมุนเวียนของสถานี (station rotation)ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ได้ตามเป้าหมาย

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน(blended learning) ที่มีต่อความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนและการท่องจำอัลกุรอานของนักเรียนส่งผลให้นักเรียนมีความในการท่องจำอัลกุรอานที่ดีขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน เพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน(blended learning) ที่มีต่อความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน(blended learning)ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน(blended learning)ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน(blended learning) ที่มีต่อความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียนจำนวน 18 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563โรงเรียนชุมชนบ้านปาแดปาถัส ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 9 แผน ๆ ละ 1-2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 14 ชั่วโมง

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของผู้เรียน

2.3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.4 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) 5 จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบเรตติ้งสเกล

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือโดยมีรายละเอียดตามประเภทของเครื่องมือ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพโดยศึกษาหลักสูตร คู่มือครู หนังสือแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบเกี่ยวกับวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และรายละเอียดต่าง ๆ ของเนื้อหาศึกษาทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) การจัดการเรียนรู้แบบหมุนเวียนฐาน (station rotation) การจัดการเรียนรู้เพื่อท่องจำอัลกุรอาน และดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ก่อน จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ให้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเพื่อความถูกต้องเหมาะสมของเครื่องมือแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence : IOC) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.67-1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้แล้วที่นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการปรับปรุง แก้ไขไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนบ้านปากคู (มินาประชาคาร) จำนวน 11 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้เรียนเนื้อหาการท่องจำอัลกุรอาน รายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ผลการทดลองโดยภาพรวม เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนเหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ตามกระบวนการที่อธิบายไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ได้ แต่อาจมีส่วนที่ต้องแก้ไขปรับปรุง คือเรื่องการบริหารเวลาเพราะบางกิจกรรมอาจต้องใช้เวลามากกว่าที่ควร อีกทั้งนักเรียนบางคนยังไม่มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์ จึงทำให้ต้องมีการให้ความรู้แก่นักเรียนดังกล่าวก่อนจะเริ่มการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้จากการนำผลการทำกิจกรรมระหว่างเรียน และผลการทดสอบหลังเรียนตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่า E_1/E_2 เท่ากับ 80.05/80.30

จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน(blended learning) ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขจากข้อบกพร่องในการทดลองไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 18 คน โรงเรียนชุมชนบ้านป่าแคปาลัส

2. แบบทดสอบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพโดยศึกษาจุดประสงค์หลักการวิธีการสร้างแบบทดสอบและกระบวนการต่าง ๆ ในการวัด และประเมินผล เทคนิคการเขียนข้อสอบเทคนิคการวัดผลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดความสามารถในท่องจำตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551และวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหารายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แล้วนำผลการวิเคราะห์มาสร้างแบบทดสอบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานเป็นแบบการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นนำแบบทดสอบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ก่อน แล้วนำแบบทดสอบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ให้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อความถูกต้องเหมาะสมของเครื่องมือแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence : IOC) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอาน ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่ากู่ (มีนาประชาคาร) จำนวน 11 คนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้เรียนเนื้อหาการท่องจำอัลกุรอาน รายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แล้วนำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่แผน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.78-1.09 และอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.36-0.47 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.88 จากนั้นนำแบบทดสอบที่ผ่านการทดลองจากกลุ่มทดลอง และปรับปรุงไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านป่าแคปาลัส ที่เรียนในรายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 18 คน โดยทดสอบความสามารถในการท่องจำก่อนเรียนและหลังเรียน

3. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพโดยศึกษาหลักการ วิธีการสร้างแบบทดสอบและกระบวนการต่าง ๆ ในการวัด และประเมินผล เทคนิคการเขียนข้อสอบเทคนิคการวัดผลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหารายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นำผลการวิเคราะห์มาสร้างแบบทดสอบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อแล้วนำแบบทดสอบปรนัยจำนวน 30 ข้อเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ให้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเพื่อความถูกต้องเหมาะสมของเครื่องมือแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence : IOC) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบทางมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์จำนวน 30 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปากู (มีนาประชาคาร) จำนวน 11 คนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้เรียนเนื้อหาการท่องจำอัลกุรอาน รายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แล้วนำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของข้อสอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.55-0.91 และอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.33-0.50 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านป่าแดงปาล์ม ที่เรียนในรายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 18 คน โดยทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

4. แบบประเมินความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพโดยศึกษาหลักการ วิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ และกระบวนการต่าง ๆ ในการวัดและประเมินผล เทคนิคการเขียนข้อสอบเทคนิคการวัดผลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสร้างแบบประเมินความพึงพอใจตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดเป็นแบบประมาณค่า(rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แล้วนำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้จำนวน 10 ข้อเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาก่อนเสนอ และนำแบบประเมินความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ให้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเพื่อความถูกต้องเหมาะสมของเครื่องมือแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence : IOC) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.67-1.00 แล้วนำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนไปประเมินกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านป่าแดงปาล์มที่เรียนในรายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 18 คน เพื่อนำผลมาวิเคราะห์และประเมิน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ระหว่างเดือนธันวาคม - มีนาคม พ.ศ. 2563 โดยดำเนินการตาม ขั้นตอนดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (pre-test) กับนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดและบันทึกคะแนนลงในใบบันทึกคะแนน
2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ทั้ง 9 แผน ตามลำดับ ทำการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการท่องจำท่องจำอัลกุรอานตามแผนต่าง ๆ เมื่อเสร็จสิ้นการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ทำการทดสอบหลังเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ (ระหว่างเรียน) อีกครั้งเป็นแบบทดสอบชุดเดิม แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดและบันทึกคะแนนลงในใบบันทึกคะแนน
3. เมื่อเสร็จสิ้นการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ทั้ง 9 แผนแล้วทำการทดสอบหลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ชุดเดิม แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และบันทึกคะแนนลงในใบบันทึกคะแนน
4. ทำการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ แล้วนำมาตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนลงในใบบันทึกคะแนน
5. นำคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถในการท่องจำก่อนเรียน (คะแนนระหว่างเรียน) และหลังเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 9 แผน ไปประมวลวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล
6. นำคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานไปประมวลวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล
7. นำคะแนนจากประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานไปประมวลวิเคราะห์
8. นำผลที่ได้จากการสรุปมาเป็นรายงานผลการวิจัยเพื่อเผยแพร่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการบรรยาย อธิบายเหตุผลของข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC
2. ข้อมูลที่ได้จากการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ในการวิจัย วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละของค่าE1/ E2 ตามเกณฑ์ 80/80
3. ข้อมูลที่ได้จากการหาคุณภาพของแบบทดสอบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอาน วิเคราะห์โดยหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
4. ข้อมูลที่ได้จากการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
5. ข้อมูลที่ได้จากการหาคุณภาพของแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ที่มีผลต่อความสามารถในการท่องจำอัลกุรอาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ตารางที่ 1 แสดงค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ที่มีผลต่อความสามารถในการท่องจำอัลกุรอาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้	ค่าประสิทธิภาพ			การแปรผล
ที่	E1	E2	E1/E2	

1	81.02	81.48	81.02/81.48	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
2	81.02	83.33	81.02/83.33	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
3	81.02	83.33	81.02/83.33	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
4	81.02	83.33	81.02/83.33	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
5	80.56	81.48	80.56/81.48	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
6	81.02	85.19	81.02/85.19	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
7	80.56	83.33	80.56/83.33	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
8	80.09	87.04	80.09/87.04	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
9	80.56	80.56	80.56/80.56	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
ค่าเฉลี่ยภาพรวม	80.76	82.96	80.76/82.96	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์

จากตารางแสดงว่า คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) รายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน เท่ากับ 80.76 ซึ่งมีค่าเป็นร้อยละของE1 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 82.96 มีค่าเป็นร้อยละของE2 ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.76/82.96

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการท่องจำของผู้เรียนก่อนและหลังเรียน ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning)

ความสามารถในการท่องจำอัลกุรอาน	N	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D	D
ก่อนเรียน	18	108	31.61	23.30	55.61
หลังเรียน	18	108	87.22	18.85	

จากตารางพบว่า คะแนนการวัดความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของผู้เรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) หลังเรียน($\bar{X} = 87.22$, S.D = 18.85)สูงกว่าก่อนเรียน($\bar{X} = 31.61$, S.D = 23.30)โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย ($D= 55.61$)

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตารางที่3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning)

ผลสัมฤทธิ์	N	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D	D
ก่อนเรียน	18	30	11.44	5.71	13.44
หลังเรียน	18	30	24.89	2.93	

จากตารางพบว่า คะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) หลังเรียน($\bar{X} = 24.89$, S.D = 2.93)สูงกว่าก่อนเรียน($\bar{X} = 11.44$, S.D = 5.71) โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย ($D= 13.44$)

4. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตารางที่4 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาเพิ่มเติม อัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ข้อที่	ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	ลำดับ
1	เนื้อหาในการเรียนการสอน มีความครอบคลุม	4.06	0.94	มาก	3

2	เนื้อหาในการเรียนการสอนเรียงลำดับ จากง่ายไปยาก	4.06	1.00	มาก	4
3	เนื้อหาในการเรียนการสอนเข้าใจง่าย ชัดเจน	4.06	1.00	มาก	2
4	กิจกรรมในการเรียนการสอนส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา	4.17	0.92	มาก	1
5	กิจกรรมในการเรียนการสอนฝึกการ เรียนรู้เป็นกลุ่ม	4.00	0.91	มาก	9
6	นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเองโดยมี ความช่วยเหลือจากเพื่อน สื่อคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และ ครูผู้สอน	4.00	0.69	มาก	10
7	นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในการเรียน การสอน	4.00	0.97	มาก	8
8	การเรียนการสอนส่งเสริมทักษะด้าน คอมพิวเตอร์	4.06	0.94	มาก	5
9	การเรียนการสอนส่งเสริมฝึกนักเรียนมี ทักษะการอ่าน การเชื่อมโยงการ ท่องจำ และสามารถนำไปใช้ได้	4.00	1.03	มาก	7
10	การทดสอบการเรียนรู้ของนักเรียนมี คำถาม คำตอบที่นักเรียนสามารถ ตรวจสอบด้วยตนเอง	4.00	0.69	มาก	6
ค่าเฉลี่ยภาพรวม		4.04	0.12	มาก	

จากตาราง แสดงความพึงพอใจของผู้เรียนที่ได้รับการสอนตามการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) โดยค่าเฉลี่ยภาพรวมเท่ากับ ($\bar{X} = 4.04$, S.D = 0.12) ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนักเรียนรายข้อพบว่าประเด็นความพึงพอใจของนักเรียนมากที่สุด คือกิจกรรมในการเรียนการสอนส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา ($\bar{X} = 4.17$, S.D = 0.92) รองลงมา คือเนื้อหาในการเรียนการสอนเข้าใจง่าย ชัดเจน ($\bar{X} = 4.06$, S.D = 1.00) เนื้อหาในการเรียนการสอนมีความครอบคลุม ($\bar{X} =$

4.06, S.D = 0.94)เนื้อหาในการเรียนการสอนเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D = 1.00)การเรียนการสอนส่งเสริมทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 4.06$, S.D = 0.94)ส่วนประเด็นความพึงพอใจของนักเรียนที่น้อยที่สุด คือ การทดสอบการเรียนรู้ของนักเรียนมีคำถาม คำตอบที่นักเรียนสามารถตรวจสอบด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.00$, S.D = 0.69)การเรียนการสอนส่งเสริมฝึกนักเรียนมีทักษะการอ่าน การเชื่อมโยงการท่องจำ และสามารถนำไปใช้ได้ ($\bar{X} = 4.00$, S.D = 1.03)นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.00$, S.D = 0.97)กิจกรรมในการเรียนการสอนฝึกการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 4.00$, S.D = 0.91)นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเองโดยมีความช่วยเหลือจากเพื่อน สื่อคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.00$, S.D = 0.69)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ที่มีผลต่อความสามารถในการท่องจำอัลกุรอาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 พบว่า ผู้เรียนสามารถทำคะแนนระหว่างเรียนได้ถูกต้องร้อยละ 80.76 และผู้เรียนสามารถทำคะแนนหลังเรียนได้ถูกต้องร้อยละ 82.96 ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.76/82.96

2. การเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า คะแนนความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของผู้เรียนหลังเรียน ($\bar{X} = 87.22$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 31.61$) โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย ($D = 55.61$)

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนมีคะแนน ($\bar{X} = 24.89$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 11.44$) โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย ($D = 13.44$)

4. การวัดความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีคะแนนความพึงพอใจสูงความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$)

อภิปรายผล

ผลการศึกษาสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ที่มีผลต่อความสามารถในการท่องจำอัลกุรอาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.76/82.96 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยได้นำแผนการจัดการ

เรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้และตรวจสอบความถูกต้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ด้านรูปแบบด้านการใช้ภาษาและด้านการประเมินผล จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่เคยเรียนมาแล้ว มีค่าประสิทธิภาพเป็น 80.05/80.30 แสดงว่ากิจกรรมทั้ง 9 แผน มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวิน ดินนัง วัฒนะ (2555 : 88-89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) เรื่อง อาหารและสารอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ โดยการวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่อง อาหารและสารอาหาร 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่อง อาหารและสารอาหารตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ออนไลน์แบบผสมผสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่อง อาหารและสารอาหาร 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนในรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่อง อาหารและสารอาหารกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้ผู้เรียน 85 คน แบ่งเป็นกลุ่มพัฒนาเพื่อหาประสิทธิภาพ 45 คนและกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง อาหารและสารอาหาร จากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างพบว่าเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธี คชาไพโร(2058 : 105) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความรู้และสมรรถนะ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สำหรับนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความรู้และสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สำหรับนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ศึกษาสมรรถนะ และ 4) ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบฯ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ศษ 381 (สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารการศึกษา) ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 50 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test dependent ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความรู้และสมรรถนะ

ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สำหรับนิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.53, S.D.=0.68$) โดยองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ด้านหลักสูตรและเนื้อหา ด้านมาตรฐานความรู้ ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน และด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 2) กิจกรรมการเรียนการสอน (process) ได้แก่ เรียนในห้องเรียนปกติ (face to face learning) เรียนออนไลน์ (online learning) เรียนในแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ (resources learning) และเรียนแบบโครงงาน (project-based learning: PBL) 3) ผลลัพธ์ (output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะ และความคิดเห็น และ 4) ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) โดยบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาตามรูปแบบมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.78/81.00 2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้เรียนมีระดับสมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะที่ 1 เฉลี่ยร้อยละ 88.32 อยู่ในระดับดีเยี่ยม สมรรถนะที่ 2 เฉลี่ยร้อยละ 89.41 อยู่ในระดับดีเยี่ยม และสมรรถนะที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 91.97 อยู่ในระดับดีเยี่ยม 4) ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อรูปแบบภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19, S.D.=0.74$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูฮัมมัด ฟาอิซ อัลฟาฟา (Muhammad FaisAlfafa, 2018 : 74) เรื่อง การพัฒนาการจัดการรูปแบบผสมผสานประเภทมนุษยสถานการเรียนรู้ในอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่า การทดสอบประสิทธิภาพของการพัฒนาแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้แบบผสมผสานมีประสิทธิภาพในการปรับปรุงผลการเรียนรู้ในอินโดนีเซีย (tcount = 8.19 > ttable = 1.67 ที่ระดับนัยสำคัญ 5%) ซึ่งหมายความว่า การเรียนรู้แบบผสมผสานได้รับการพิสูจน์แล้วว่ามีความมีประสิทธิภาพและสามารถปรับปรุงผลการเรียนรู้ของอินโดนีเซียได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การเรียนรู้แบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นจึงมีประสิทธิภาพในการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของอินโดนีเซีย

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานหลังเรียน ($\bar{X} = 87.22, S.D = 18.85$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 31.61, S.D = 23.30$) โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย ($D = 55.61$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้สอนใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและใช้รูปแบบผสมผสานที่มีผลต่อความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของผู้เรียนอย่างเป็นระบบขั้นตอน ทำให้ความสามารถในการท่องจำอัลกุรอานของผู้เรียนดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา ลินสีนาม (2561 :137) เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยเทคนิค KWDL เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยเทคนิค KWDL เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 23 คน โรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยเทคนิค KWDL เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสามารถในการสื่อสารและการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความสามารถในการเชื่อมโยงอยู่ในระดับสูง ส่วนความสามารถในการให้เหตุผลและความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮูมัยรา อัสบายและ อาตีย อัดยาตี (Humaira Asbah & AtyAdyati, 2018 : 87) เรื่องผลการเรียนรู้แบบผสมผสานในการสอนการอ่านในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยจุดมุ่งหมายของการวิจัย คือ การศึกษาประสิทธิภาพของการใช้การเรียนรู้แบบผสมผสาน เทคนิคการสอนการอ่านของนักเรียนชาย 2 รุ่น เมืองมาดารัมปีการศึกษา 2560/2561 วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ หาประสิทธิภาพของการใช้เทคนิค Blended Learning ในการสอนการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เมืองมาดารัม วิธีการวิจัยคือการวิจัยเชิงทดลองที่ไม่มีการออกแบบกลุ่มควบคุมที่เทียบเท่า ประชากรในการวิจัยมี 2 ชั้นเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มทดลอง (XI IS 2) และกลุ่มควบคุม (XI IS 1) XI IS 2 สอนโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบผสมผสานในขณะที่ XI IS 1 สอนโดยไม่ใช้เทคนิคการอ่านแบบผสมผสาน ผู้วิจัยทำการทดสอบการอ่านเพื่อรวบรวมข้อมูล สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test เพื่อเปรียบเทียบและหาความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคะแนนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองเท่ากับ 14.21 และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 8.42 หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งกลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบผสมผสานมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่สอนโดยไม่ใช้เทคนิคการอ่านแบบผสมผสาน

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{X} = 24.89$, S.D = 2.93) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 11.44$, S.D = 5.71) โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย ($D = 13.44$) ทั้งนี้เนื่องจากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติมอัลกุรอาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา เรื่องการท่องจำอัลกุรอาน สุเราะฮ์ที่กำหนดสูงขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา ลินสีนนาม (2561 :137) เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยเทคนิค KWDL เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยเทคนิค KWDL เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 23 คน โรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโจทย์ปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test Dependent และการวิเคราะห์

เนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยเทคนิค KWDL เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สะลิม ฮามีย์ และ अबดุลลาตีฟ ฟาริส (عبد اللطيف فائز و عبد اللطيف فاريح, 2016:77) เรื่องผลการเปรียบเทียบระหว่างผู้ท่องจำอัลกุรอานและไม่ท่องจำในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอาหรับของนักเรียนระดับกลาง เมืองวาดี โดยการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างการท่องจำอัลกุรอานอันสูงส่งกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาษาอาหรับสำหรับนักเรียนระดับกลาง ที่ท่องจำอัลกุรอานและไม่ได้ท่องจำ เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบบันทึกความแตกต่างของผลการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างนักเรียน คือ นักเรียนชายและหญิง จำนวน 320 คน เฉลี่ยจากนักเรียนในเมืองวาดี ประเทศอัลจีเรีย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ การศึกษาให้ผลลัพธ์คือ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ (0.01) ในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอาหรับของนักเรียนระดับกลาง ในกลุ่มนักเรียนที่ท่องจำอัลกุรอานและผู้ที่ไม่ได้ท่องจำซึ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับกลาง ในกลุ่มนักเรียนที่ท่องจำอัลกุรอานจะสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้ท่องจำ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ (0.01) ระหว่างเพศชายและหญิงที่ท่องจำอัลกุรอานในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาษาอาหรับ ซึ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับกลาง ในกลุ่มนักเรียนหญิงที่ท่องจำอัลกุรอานจะสูงกว่านักเรียนชายที่ท่องจำอัลกุรอาน

4. ผลความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ที่มีผลต่อความสามารถในการท่องจำอัลกุรอาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาประเด็นความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้ทำการจัดเรียงลำดับจากความพึงพอใจสูงสุดไปหาความพึงพอใจต่ำสุด พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) โดยค่าเฉลี่ยภาพรวมเท่ากับ ($\bar{X} = 4.04$, S.D = 0.12) ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนักเรียนรายข้อพบว่าประเด็นความพึงพอใจของนักเรียนมากที่สุด คือกิจกรรมในการเรียนการสอนรู้ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา ($\bar{X} = 4.17$, S.D = 0.92) รองลงมา คือเนื้อหาในการเรียนการสอนเข้าใจง่าย ชัดเจน ($\bar{X} = 4.06$, S.D = 1.00) เนื้อหาในการเรียนการสอนมีความครอบคลุม ($\bar{X} = 4.06$, S.D = 0.94) เนื้อหาในการเรียนการสอนเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D = 1.00) การเรียนการสอนส่งเสริมทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 4.06$, S.D = 0.94) ส่วนประเด็นความพึงพอใจของนักเรียนที่น้อยที่สุด คือ การทดสอบการเรียนรู้ของนักเรียนมีคำถาม คำตอบที่นักเรียนสามารถตรวจสอบด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.00$, S.D = 0.69) การเรียนการสอนส่งเสริมฝึกนักเรียนมีทักษะการอ่าน การเชื่อมโยง การท่องจำ และสามารถนำไปใช้ได้ ($\bar{X} = 4.00$, S.D = 1.03) นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.00$, S.D = 0.97) กิจกรรมในการเรียนการสอนฝึกการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 4.00$, S.D = 0.91) นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเองโดยมีความ

ช่วยเหลือจากเพื่อน สื่อคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.00$, S.D = 0.69) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปองภพ สุกิตติวงศ์ (2561 : 92) เรื่องการประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานในการจัดการเรียนการสอนทางด้านทฤษฎีคณิตศาสตร์สากล โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนทฤษฎีคณิตศาสตร์สากลโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนในด้านทักษะความรู้ทฤษฎีคณิตศาสตร์สากล และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์สากล มหาวิทยาลัย ราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 20 คน วิธีการวิจัยใช้แบบแผนทดลองกลุ่มเดียวโดยทดสอบความสามารถทางทฤษฎีคณิตศาสตร์สากลก่อนหลัง ประกอบกับการสอบถาม สัมภาษณ์ และสังเกตพฤติกรรม เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนด้านทฤษฎีคณิตศาสตร์สากล และ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน และ 3) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบได้ว่า 1) แนวทางการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย แผนและกิจกรรม การเรียนรู้เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนแบบร่วมมือ และการประเมินและให้ข้อเสนอแนะ สื่อการสอนหลัก ได้แก่ เว็บไซต์ บทเรียนวีดิทัศน์ แบบทดสอบย่อย แบบฝึกหัด และเฉลยแบบฝึกหัด 2) ผลสัมฤทธิ์ด้านทฤษฎีคณิตศาสตร์สากลของนักศึกษาในการทดสอบหลังเรียน ($\bar{X} = 13.53$, S.D = 2.25) สูงขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียน ($\bar{X} = 2.5$, S.D = 6.58) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D = 0.7) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอน มัสตา และคณะ (N Masta & team, 2020 : 113) เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานผ่านการฝึกอบรมการสร้างโมดูลอิเล็กทรอนิกส์สำหรับครู Madrasah Tsanawiyah YAPPI Mulusan โดยการฝึกอบรมได้ดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างโมดูลอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ซอฟต์แวร์ SIGIL สำหรับครูที่ MTs YAPPI Mulusan ในกรอบของ community Service (PKM) โดย FKIP UKI physics education program ในการประเมินใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมที่มีต่อการฝึกอบรม ผลการสำรวจประกอบด้วย 1) ผู้เข้าร่วมทุกคนเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการฝึกอบรมการสร้างโมดูลอิเล็กทรอนิกส์มีประโยชน์ในการเรียนรู้ 2) ผู้เข้าร่วมมากถึง 87.5% เห็นว่าซอฟต์แวร์ SIGIL สามารถใช้ในการสร้างโมดูลอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างง่ายดายในขณะที่มีผู้เข้าร่วม 50% เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าซอฟต์แวร์ SIGIL มีความแปลกใหม่ 3) ผู้เข้าร่วมทั้งหมด 71.9% พึงพอใจกับประโยชน์ของ e-module ที่ได้จากการฝึกอบรม และ 4) มากถึง 95.6% ของผู้เข้าร่วมพึงพอใจกับอาจารย์ผู้สอน ดังนั้น PKM นี้จึงได้รับการปรับใช้อย่างดีหวังว่าครูจะสามารถพัฒนาโมดูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ประโยชน์ต่อผู้สอน ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ได้สร้างตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ดังนั้นครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาอัลกุรอานต่อไป

1.2 ผู้สอนควรบริหารเวลาในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง เพื่อให้การจัดการเรียนสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ผู้สอนควรพัฒนาตนเองให้เกิดทักษะและความชำนาญ เพราะระยะแรกนักเรียนอาจเกิดความสับสนในการเรียนการสอน ผู้สอนจึงต้องมีความพยายามในการเสนอแนะนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและเรียนรู้อย่างถูกต้อง

1.4 ผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นไปใช้ในการสอนให้แพร่หลาย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมอัลกุรอานในเนื้อหาอื่นและระดับชั้นอื่นโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning)

ควรมีการเปรียบเทียบการสอนระหว่างการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) กับการสอนอื่น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชีวิน ดินนังวัฒนะ. (2555). *ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) เรื่อง อาหารและสารอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์.วิทยานิพนธ์. ศรีนครินทรวิโรฒมหาวิทยาลัย*.
- เดชพงษ์อุ้นชาติ. (2556). *การพัฒนาเว็บไซต์จัดหางาน. ภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*.
- นิตยา ลินสีนนาม. (2561). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยเทคนิค KWDL เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ปองภพ สุกิตติวงศ์. (2561). *การประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานในการจัดการเรียนการสอนทางด้าน ทฤษฎีคณิตศาสตร์สากล. วิทยานิพนธ์.คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*.
- เมธี คชาไพโร. (2558). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความรู้และสมรรถนะ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สำหรับนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ ศรีนครินทรวิโรฒมหาวิทยาลัย*.
- โรงเรียนชุมชนบ้านป่าแดงปาลัส. (2562). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านป่าแดงปาลัส. ปัตตานี : โรงเรียนชุมชนบ้านป่าแดงปาลัส*.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ:มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับประเทศไทย. (2008). *พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมความหมายภาษาไทย*.
ชาวุดีอาระเบีย : ศูนย์กษัตริย์ ฟัสต เพื่อการพิมพ์อัลกุรอานแห่งนครมาดีนะฮ์
- Humaira Asbah&AtyAdyati. (2018). *Investigating the Effect of Blended Learning Activity in Teaching Reading at Second Grade Senior High School: Indonesia University of Muhammadiyah Mataram*
- Muhammad FaisAlfafa.(2018). *Pengembangan Blended Learning Tipe Station Rotation Model pada mata pelajaran bahasa Indonesia kelas X Multimedia*. Singajara, Indonesia: Universitas Pendidikan Ganesha.

N Masta, & team.(2020). *Mempersiapkan Blended Learning Melalui Pelatihan Pembuatan E-Modul untuk Guru Madrasah Tsanawiyah YAPPI Mulusan*. Jakarta, Indonesia : Universitas Kristen Indonesia.

سليم حمي و عبد اللطيف فائز. (2016). الفروق بين الحافظين وغير الحافظين للقرآن الكريم في تنمية التحصيل الدراسي في اللغة العربية عند تلاميذ المرحلة المتوسطة بمدينة الوادي. الجزائر: جامعة الوادي.